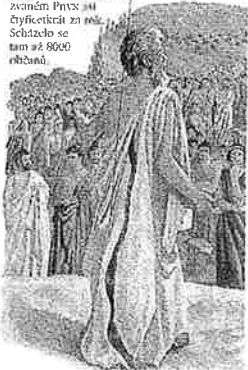

Athénská demokracie

Na počátku 6. st. př. n. l. zavedli Athéňané politické reformy. Na rozhodování se od té doby podíleli nejenom úředníci, ale všichni občané - za ty se považovali pouze muži starší 20 let, kteří měli oba rodiče Athéňany, volit nesměli otroci, přistěhovalci ani ženy. Tento systém nazývali **demokracie** - vláda lidu (démós = lid, kratés = vláda).

Každým rokem občané obsazovali okolo 700 míst. Jednalo se o funkce generálů a pokladníků až po funkce správce věznice a čističe ulic, Všichni kromě generálů byli vybíráni na dobu jednoho roku losem z mužů starších 30 let. Občané se mohli stát protoci u soudního přelíčení a rozhodnout, zda je obviněná osoba vinná nebo nevinná.

SNĚM
Sešel se scházet
na athénském radnici
zvaném Pnyx za
čtyřicetkrát za rok.
Scházelo se
tam až 6000
občanů.

Povinností každého občana bylo účastnit se shromáždění **ekklésie**. Tam přijímali nové zákony. Na konci debaty o nich rozhodovali hlasováním. Aby byl zákon přijat, muselo hlasovat aspoň 6000 lidí. Když nebylo přítomno dost voličů, shromáždila zvláštní policie další občany z davů na tržištích. Na začátku ekklésie se obětovala bohům prasata a protože shromáždění trvala dlouho, podávalo se i jídlo a pití. Výbor 500 zvaný bulé rozhodoval o tom, co bude ekklésie projednávat a vyřizoval správní záležitosti.

Shromáždění probíhalo na **akropoli**. Mělo ji každé město a bylo to vyvýšené místo, kde Řekové stavěli chrámy svým bohům. Některým občanům se ale na shromáždění nechtělo, a tak policie zahradila ulice lanem, které bylo napuštěné červenou barvou. Lanem pak postrkávali líné občany. Pro všechny bylo ponižující být červeně označený. Každých 24 hodin se losem rozhodovalo o tom, kdo bude stát v čele rady. Řekové věřili, že volba závisí na vůli bohů. Každý občan měl tedy možnost držet v rukou klíče od pokladnic chrámů a městskou pečeť. Zákony projednané ekklésií, zkoumaly athénské soudy. Advokáti neexistovali, u soudu měli slovo pouze občané. Řečník měl asi jen 6 minut na to, aby řekl svůj proslov. Soud zasedal od východu slunce na veřejném místě pod širým nebem.

Jednou za rok se Athéňané mohli zbavit svých neoblíbených politiků - a to hlasováním - **ostrakismem**. Občané napsali jméno politika na tzv. ostrakon. Každý, kdo jich obdržel více než 6000, byl z Athén na 10 let vyhoštěn.

OSTRAKON

Když chtěli Athéňané poslat občana do vyhnanství, napsali jeho jméno na střepy liličných nádob zvaných ostraka.

